

太極拳

Joanna Pamięta - Borkowska

Tàijí quán w języku chińskim

Wymowa i garść ciekawostek

太極拳

T 'aichi ch'uan
WADE - GILES

Tha jih jioe
WUYU PINYIN

PINYIN *Tàijí quán*

TaijiChywan YALE

Taijicyuan
TONGYONG PINYIN

ㄊㄞˊ ㄑㄩㄢˊ ㄗㄩㄢˊ ㄊㄞˊ ㄑㄩㄢˊ ㄗㄩㄢˊ ㄊㄞˊ ㄑㄩㄢˊ ㄗㄩㄢˊ
BOPOMOFO

Taaigik kyun
JYUT PING

Thài-kek-kûn
PEH-OE-JI

Problemy z prawidłową wymową „tàijí quán”

1. **Niedoskonałość systemów transkrypcji**
2. **Różnice w zgłoskach i tonach między językami**
3. **Duża liczba grup językowych i dialektów w Chinach**

Wymowa „tài jí quán”

太極拳

Podane w prezentacji propozycje wymowy są mocno przybliżone

Wymowa a systemy transkrypcji

太極拳

Wade & Giles, ca. 1867

[tʂ] (~dź)	ch
[tʂʰ] (~cz)	ch'
[tʂ] (~dzi)	ch
[tʂʰ] (~ci)	ch'

T 'aichi ch'uan

Tajdzi ciuen?

Tajdzi ciuen?

Tajdzi czuen?

Tajdzi czuen?

Pīnyīn, 1958

zh
ch
j
q

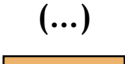

Tàijí quán

~Tajdzi ciuen

Wybrane grupy języków i dialektów

太極拳

- **Guān** (mandaryński): 71%
- **Wú** (m.in. szanghajski): 6,5%
- **Mǐn:** 6%
- **Yuè** (m.in. kantoński): 5%
- (...)
- **Hakkâ:** 2,5%

Wymowa a grupy języków

太極拳

	<i>System</i>	<i>Transkrypcja</i>	<i>Przybliżona wymowa</i>
Guān	pīnyīn	tài jí quán	~tajdzi ciuen
Wú	wúyǔ pīnyīn	tha jih jioe	~tadzie dziuu
Mǐn	peh-ōe-jī	thài-kek-kûn	~taike kluun
Yuè	jyut6 ping3	taai3 gik6 kyun4	~taigek kuun

Wymowa „qì” (氣)

太極拳

W *tàijí quán* nie ma *qì* ☹️.

Hànzì tradycyjny (w nawiasie uproszczony)	Pīnyīn	Przybliżona wymowa
氣 (气)	Qì	~ci
氣功 (气功)	Qìgōng	~ci gą

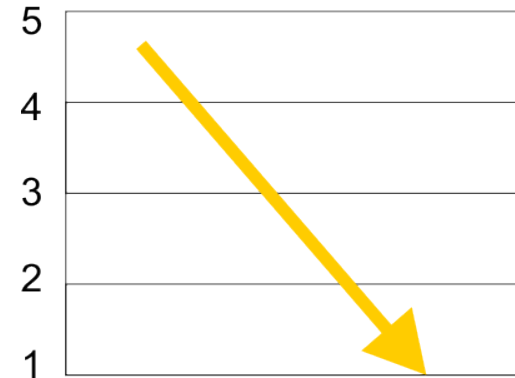
Tài

太極拳

- „T” jest przydechowe (poruszy kartką)
- Ton opadający

Czwarty ton

Największy, najdalszy, najstarszy

Jí

太極拳

Chiński
tradycyjny

極

极 極

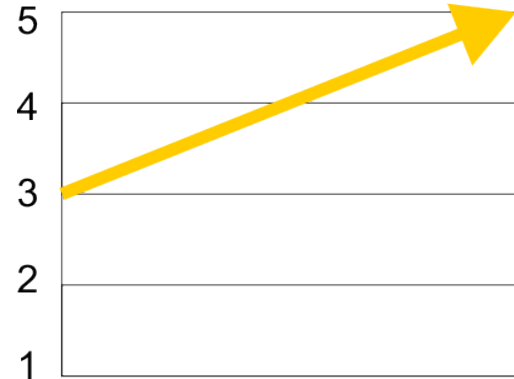
Chiński
Uproszczony

極

極

- Delikatne „dź”
- Ton rosnący

Drugi ton

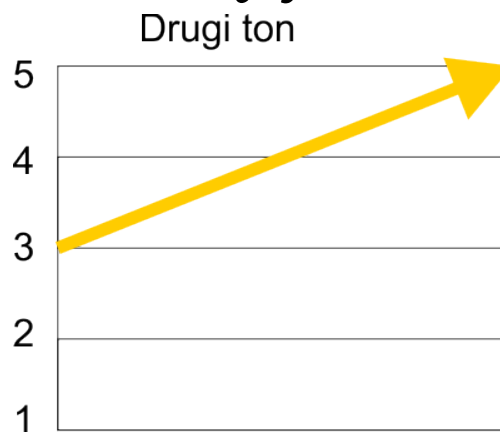
Najwyższy punkt, ekstremum

Quán

太極拳

拳 拳

- „Q” jest przydechowe
- „Q” wymawiamy jak „ć”
Całe „quan” – „ciuen”
- Ton rosnący

Pięść, boks

Tàijí quán:

- najwyższa, ostateczna pięść
 - ostateczny boks
 - walka z cieniem

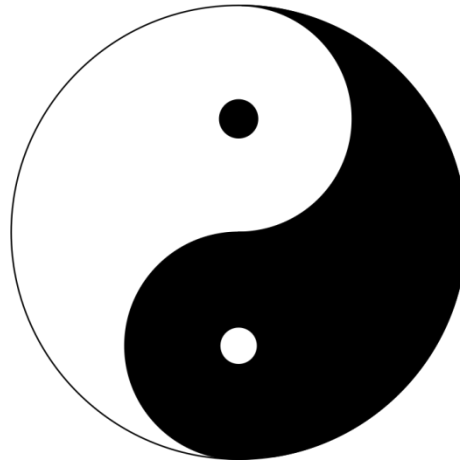
Znaczenie Tàijí quán

太極拳

Tàijí:

„nieskończony potencjał”

太極圖

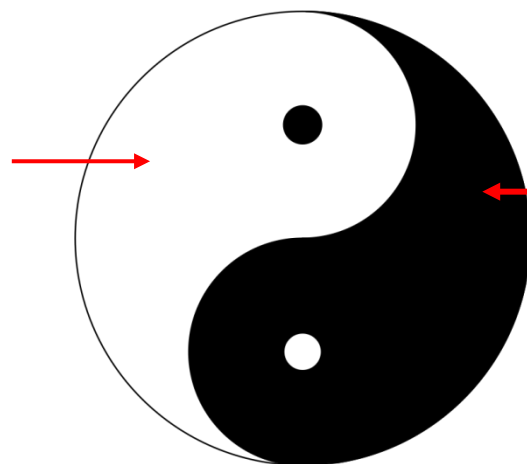
Tàijí tú

(diagram tàijí)

Znaczenie Tàijí quán

太極拳

陽
(陽)
Yáng

陰 (陰)
Yīn

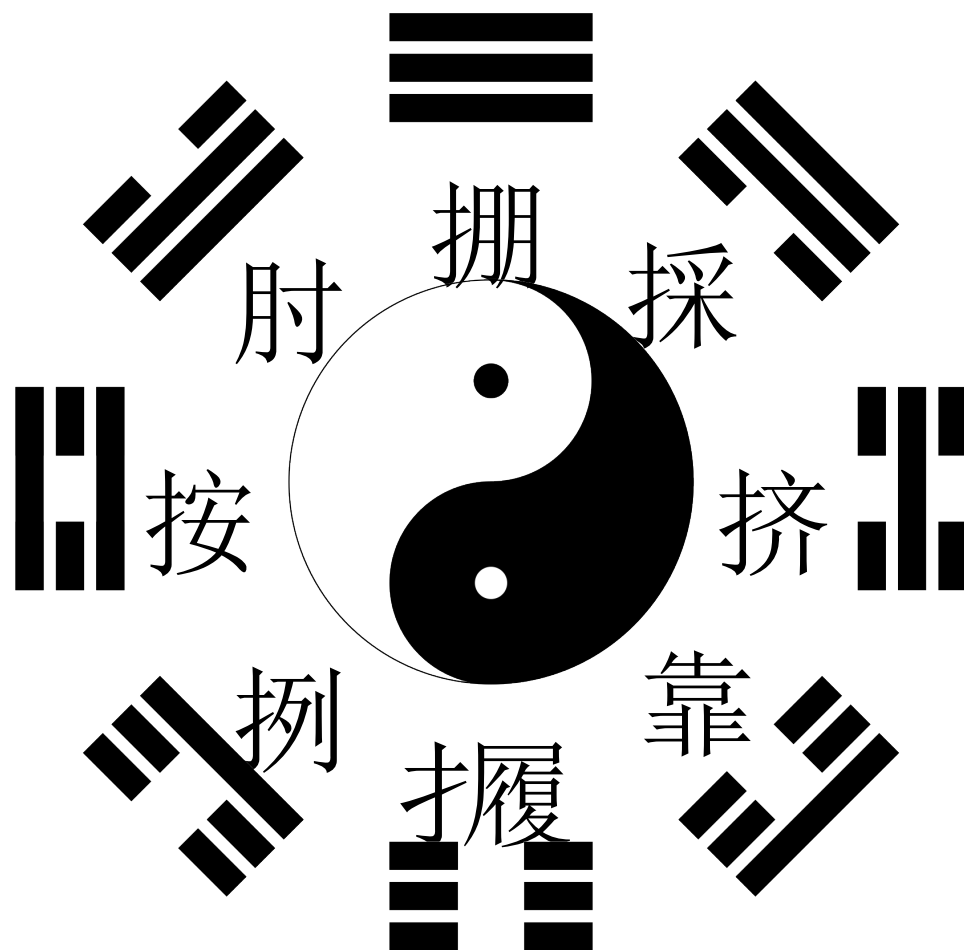

W Tàijí jest qì ☺.

Osiem bram - bāguà

太極拳

八卦
Bāguà

Osiem bram - bāguà

太極拳

péng
(odparowanie)

niebo

jezioro

wiatr

肘

棚
péng

採

àn
(pchnięcie)

ogień

按
àn

挤
jǐ

woda

挤
jǐ
(nacisk)

捩

履
lǚ

靠

gizmot

góra

lǚ
(zawinięcie)

ziemia

Osiem bram - bāguà

太極拳

niebo

zhǒu

(łokieć)

jezioro

肘
zhǒu

棚
péng

採
cǎi

wiatr

cǎi
(pociągnięcie)

ogień

按
àn

挤
jǐ

woda

捩
liè

掬
jǔ

靠
kào

gizmot

góra

liè
(rozdzielenie)

ziemia

kào
(bark,
zderzenie)

1. Brak znaków w słownikach
2. Różnice w wymowie
3. Rzadko stosowane symbole

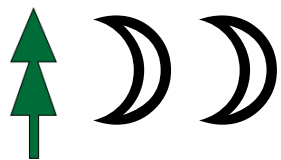
Powszechnie stosowane znaki, z wymową i tłumaczeniem wg słowników:

棚 péng = szopa

棚 bīng = kołczan

Problemy z péng

太極拳

Klucz drzewa i dwa księżycy

棚

Nie jest prawidłowy dla tàijí quán,
ale wiele osób go używa

棚

Na potrzeby tàijí quán z wymową
péng

Klucz dłoni i dwa księżycy

Wymowa „péng” idealna do opisu techniki:

捧 (pěng): trzymać się za ręce

碰 (pēng): odbijać się od czegoś

篷 (péng): schronienie, żagiel

膨 (péng): rosnąć / puchnąć
(jak ciasto w piecu)

Problemy z lǔ

太極拳

Powszechnie stosowane znaki, z wymową i tłumaczeniem wg słowników:

履 lǔ = but/nadepnąć

捋 luō = rozbieranie
lǔ = głaskanie

攄 shū = rozproszenie,
odprowadzenie

Prawidłowe znaki:

擧復

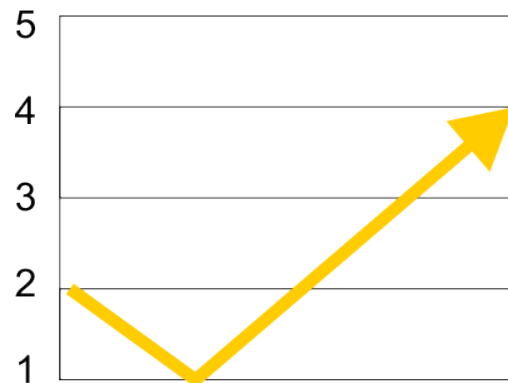
lǔ

擣

lǔ

= zawinięcie

Trzeci ton

Prawidłowe znaki:

擧復

lǔ

- tradycyjny. Nie występuje w słownikach i tablicach znaków (brak czcionki)!

擧

lǔ

- ustanowiony przez ChRL

Znak lǚ

太極拳

bezwładne ciało

打 復

dłoń

powrót

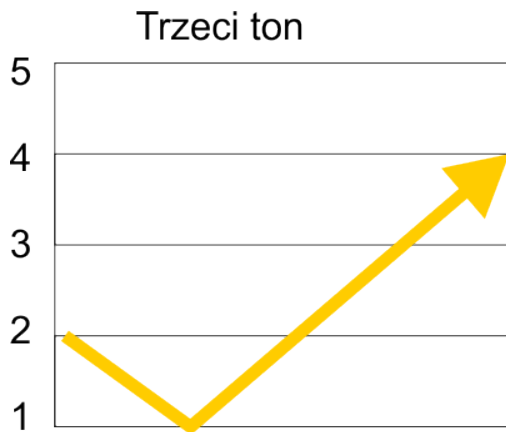
Problemy z jǐ

太極拳

Należy rozróżnić:

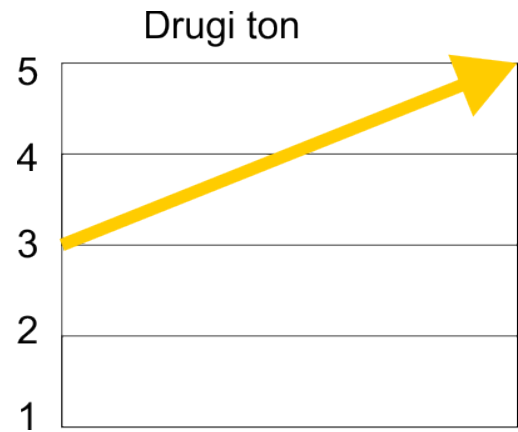
擠 (挤)

jǐ = nacisk

極 (极)

jí = najwyższy punkt

Znak jǐ

太極拳

dłoń

擠

równo, jednakowo

Znak jǐ

太極拳

dłłoń

dach

rozdzielenie

nóż

Znak àn

太極拳

按 àn = pchnięcie

dłoń 按 ān = pacyfikować,
albo cisza, spokój
(kobieta [女] w domu, pod
dachem [宀] ☺)

Rok Ognistej Małpy

太極拳

Huǒhóng hóu nián

火红猴年

Joanna Pamięta - Borkowska

Rok Ognistej Małpy

太極拳

Hóu jié zhèngqì bào xīnchūn

猴节正气报新春

**Rok małpy:
dużo dobrej energii!**

Joanna Pamięta - Borkowska